

KLUB POSLANIKA

"Demokrate - Demos - Mir je naša nacija"

Broj: 01/297

Podgorica, 22.11.2021. godine

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	22.11.2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-216
VEZA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

МИР ЈЕ

**наша
нација**

SKUPŠTINA CRNE GORE
Aleksa Bečić, predsjednik

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, **gospodinu Jakovu Milatoviću**, ministru ekonomskog razvoja u Vladi Crne Gore, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani ministre Milatoviću,

Na koji način Ministarstvo ekonomskog razvoja namjerava da ispravi nepravdu prema bivšim zaposlenim u preduzećima u kojima je uveden stečaj, a kojima su grubo povrijeđena njihova imovinska prava zbog zloupotreba od strane poslovnih struktura, odnosno poslodavaca?

Kao posledica tranzicije i privatizacije društvene imovine, čiji su titulari bili zaposleni u crnogorskim preduzećima u društvenoj svojini, došlo je do masovnog otpuštanja radnika, kao tehnološkog viška uglavnom na štetu radnika, bez isplaćenih zarada, otpremnina i povezanog radnog staža. Pravo na zaradu i zaštita za vrijeme nezaposlenosti su stečena prava zaposlenih i ona nikad ne zastarijevaju po "pravilima i principima građanskog prava", posebno ako su prava radnika iz radnog odnosa prekinuta bez krivice radnika, uvođenjem stečaja.

Da li će Ministarstvo ekonomskog razvoja u najkraćem roku uzeti u razmatranje dokumentaciju koja potvrđuje prevaru bivših radnika EI Obod AD Cetinje, Košute Cetinje i ostalih ugašenih cetinjskih preduzeća? Ovo iz razloga što je cetinjska privreda najveća žrtva tranzicionog perioda, a Prijestonica u kojoj rade još samo kafane i kladionice to ni po čemu ne zaslužuje.

Obrazloženje će dati na sjednici Skupštine.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

МИР ЈЕ
**наша
нација**

POSLANICA
Zdenka Popović
Z. Popović

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	30. 11. 2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-216/2
VEZA:	
EPA:	
SKRĀCENICA:	PRILOG:

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 303
www.gov.me/mek

Broj: 002-323/21-10062/2

Datum: 30.11.2021. god.

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-din Aleksandar Klarić, generalni sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje br. 00-61-2/21-216 poslanice Zdenke Popović

Poslanica Skupštine Crne Gore, Zdenka Popović, postavila je Ministarstvu ekonomskog razvoja sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

„Na koji način Ministarstvo ekonomskog razvoja namjerava da ispravi nepravdu prema bivšim zaposlenim u preduzećima u kojima je uveden stečaj, a kojima su grubo povrijeđena njihova imovinska prava zbog zloupotreba od strane poslovnih stруктуara, odnosno poslodavaca?

Kao posledica tranzicije i privatizacije društvene imovine, čiji su titulari bili zaposleni u crnogorskim preduzećima u društvenoj svojini, došlo je do masovnog otpuštanja radnika, kao tehnološkog viška uglavnom na štetu radnika, bez isplaćenih zarada, otpremnina i povezanog radnog staža. Pravo na zaradu i zaštita za vrijeme nezaposlenosti su stečena prava zaposlenih i ona nikad ne zastarijevaju po "pravilima i principima građanskog prava", posebno ako su prava radnika iz radnog odnosa prekinuta bez krivice radnika, uvođenjem stečaja.

Da li će Ministarstvo ekonomskog razvoja u najkraćem roku uzeti u razmatranje dokumentaciju koja potvrđuje prevaru bivših radnika El Obod AD Cetinje, Košute Cetinje i ostalih ugašenih cetinjskih preduzeća? Ovo iz razloga što je cetinjska privreda najveća žrtva tranzicionog perioda, a Prijestonica u kojoj rade još samo kafane i kladiionice to ni po čemu ne zaslužuje.“

Na postavljeno pitanje Ministarstvo ekonomskog razvoja daje sljedeći

ODGOVOR

Vlada Crne Gore, od prvog dana svog mandata, posvećeno radi na prevazilaženju velikih problema sa kojima se suočila privreda i građani uslijed pogubne tridecenjske politike prethodnih vlasti. Svakodnevno i veoma pažljivo analiziramo i razmatramo sve zahtjeve koji pristižu od strane mnogih bivših radnika o raznim nepravdama koje se odnose na neisplaćivanje zarada i otpremnina, nepovezivanje radnog staža i mnogih drugih problema na koje nam ukazuju bivši radnici. Shodno tome, trudimo se da, u mjeri mogućeg i raspoloživog, stvorimo mehanizam kako bi, u što većoj mjeri, izašli u susret najvećem broju opravdanih zahtjeva bivših radnika.

Analizirajući istorijat gašenja velikih državnih preduzeća, Vlada je utvrdila da su gubitak velikog zajedničkog tržišta kao i nekonkurenčnost privrednih društava u izmjenjenom poslovnom ambijentu, ali i nedomačinski odnos bivših vlasti, kao i često pogrešan izbor strateških, neki od osnovnih uzroka otežanog ili potpuno prekinutog poslovanja velikog broja privrednih društava u Crnoj Gori, pa tako i privrednih subjekata iz rudarsko metalског sektora koji su poslovali u državnom vlasništvu.

Potpuni prekid poslovanja, bankrotiranje i uvođenje stečajnog postupka u velikom broju privrednih društava su posljedice tranzicionog perioda, koji je posebno bio vidan u sektoru rudarske i metalske industrije. Najveći gubitnici iz tog procesa bili su radnici koji su ostajali bez posla i bez mogućnosti daljeg poslovnog angažovanja, pri čemu im je često vrijednost prijevremenih penzija značajno manja od one koju bi zaposleni ostvarili da nije bilo prekida radnog odnosa. Privredna društva iz sektora rudarske i metalske industrije, koja su zapošljavala više hiljada radnika, sa relativno visokim primanjima, u kratkom vremenskom periodu u potpunosti ili djelimično prestala su sa radnom aktivnošću. Veliki broj zaposlenih je ostao bez posla, a oni koji su ostali na poslu radili su u otežanim uslovima, sa minimalnom zaradom. Može se konstatovati da su zaposleni u privrednim društvima subjekti na koje je dugotrajni tranzicioni period ostavio najteže posledice.

Samim tim, a kao što je i najavljeno, krajem jula mjeseca, obrazovana je Radna grupa koja je bila zadužena da pripremi zakonsko rješenje koje će dati osnovu za finansijsku podršku koja se odnosi na isplatu otpremnina (kao prava iz radnog odnosa) prema bivšim radnicima iz sektora rudarske i metalske industrije koje bivši radnici velikih državnih preduzeća iz ova dva sektora nisu uspjeli da ostvare u prethodnom periodu. Izradi tog akta prethodilo je prikupljanje svih potrebnih podataka u pogledu broja i kategorije bivših radnika iz velikih državnih preduzeća koji su morali da napuste svoja radna mjesta uslijed otvaranja stečajnog postupka a, tom prilikom, nisu dobili otpremninu ili neku drugu nadoknadu. Ovaj posao u značajnoj mjeri otežala je okolnost da u Ministarstvu nije postojala objedinjena baza podataka sa spiskom svih radnika koji su u proteklim godinama u okolnostima zatvaranja preduzeća ostajali bez posla. Nakon formiranja validnih spiskova bivših radnika, a u cilju brže i precizne obrade podataka, urađeno je i softversko rješenje za ovu namjenu.

Nakon što je urađen Nacrt zakona o finansijskoj podršci za bivše zaposlene iz sektora rudarske i metalske industrije, isti je stavljen na javnu raspravu u periodu 11. oktobar - 1. novembar 2021. godine. Po okončanju javne rasprave, nakon što su izanalizirani svi pristigli komentari i sugestije, formiran je Predlog zakona o finansijskoj podršci za bivše zaposlene iz sektora rudarske i metalske industrije koji će dati osnovu za pravično namirenje onim radnicima rudarske i metalske industrije koji su nakon prestanka radnog odnosa uslijed stečaja privrednih društava u čijoj vlasničkoj strukturi je bila Država bili primorani da pođu u prijevremenu penziju, a da pritom nisu stekli pravo na dobijanje sredstava po osnovu socijalnih programa koje je sprovodila Vlada Crne Gore u periodu prije donošenja ovog zakona. U skladu sa navedenim, ovim zakonom Vlada nastoji da riješi socijalne i finansijske probleme bivših zaposlenih radnika iz sektora rudarske i metalske industrije, koji su uvođenjem stečajnog postupka ostali bez mogućnosti daljeg poslovnog angažovanja, ostvarivanja prava na puni iznos penzija i bez sredstva po osnovu socijalnih programa.

Mišljenja smo da bi se donošenjem i primjenom predmetnog Zakona u značajnoj mjeri ostvarila socijalna pravda prema bivšim zaposlenim iz pomenutih sektora, koji su bili prinuđeni da prekinu radni odnos, a dodjeljivanjem finansijske podrške istima država bi pokazala razumijevanje, pravičnost i solidarnost, dok bi višedecenijski problemi bili makar umanjeni, ako ne ispravljeni.

Ovim zakonskim rješenjem predložena je visina finansijske podrške (12.000 EUR po bivšem radniku), u skladu sa sredstvima u budžetu, a ista je između ostalog i dokaz iskrenog i otvorenog pristupa prema radnicima koji njeguje ova Vlada, koja će se u svom daljem radu zalagati za zadovoljenje pravde svih bivših radnika.

Kako je i predviđeno, Predlog zakona o finansijskoj podršci za bivše zaposlene iz sektora rudarske i metalske industrije biće dostavljen Vladi na uvid i razmatranje ove nedelje, a nakon što bude utvrđen, isti će biti upućen Skupštini na usvajanje.

U narednom periodu, Vlada Crne Gore nastaviće da analiza sve zahtjeve i ostalih bivših radnika, u cilju iznalaženja načina da se saglasno zakonskim procedurama ispravi nepravda koja im je učinjena u prethodnom periodu. Ističemo da smo sastanke sa bivšim radnicima El Obod AD Cetinje i Košute Cetinje zakazali već sutra, kako bi zajednički detaljno razmotrili situaciju u kojoj su se našli.

Kada govorimo o radnicima u privatnim kompanijama u kojima je otvoren stečaj, Ministarstvo nema zakonskih mogućnosti da izađe u susret takvim zahtjevima. Ipak, Ministarstvo ekonomskog razvoja intenzivno radi na iznalaženju načina kako bi pomogli svim onim radnicima koji su dovedeni u teški socio-ekonomski položaj usled loših privatizacija i nemara prethodne Vlade.

